

6.2.2020

Sosiaali- ja terveystaliokunta

stv@eduskunta.fi

Lausuntopyyntö HE 87/2019vp

Työllisyysrahaston lausunto

Työllisyysrahasto on tutustunut hallituksen esitykseen sosiaalityrva- ja vakuutuslainsäädännön muuttamiseksi EU:n tietosuoja-asetuksen johdosta.

Työllisyysrahasto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto ja esittää näkemyksensä seuraavaa.

Työllisyysrahaston tehtävistä on säädetty työttömyysetuuksien rahoituksesta annetussa laissa (555/1998, jatkossa rahoituslaki). Erityisesti rahoituslain 10 § 1 momentin 2, 3, 5, 6 ja 7 kohdassa säädettyihin tehtäviin liittyy henkilötietojen käsittelyä. Edellä mainittujen tehtävien hoidossa nojaututaan ulkoisiin tietolähteisiin. Käytännössä tietoja saadaan mm. työnantajalta, Verohallinnolta, ETK:lta, työttömyyskassoilta, Kansaneläkelaitokselta, Väestörekisterikeskukselta ja oppilaitoksilta. Tietojensaantioikeuksista ja tiedon luovuttamisen velvoitteista säädetään rahoituslain

- 10 § 1 momentin 2 kohdassa säädetyn tehtävän (työttömyysvakuutusmaksujen määrääminen, perintä ja valvonta) osalta 21.4, 21 g, 22 ja 22 a §:ssä
- 10 § 1 momentin 3 kohdassa säädetyn tehtävän (työnantajan omavastuumaksujen määrääminen) osalta 24 d ja 24 e §:ssä
- 10 § 1 momentin 5 kohdassa säädetyn tehtävän (Peruasetuksen 65 artiklan 6 ja 7 kohdan mukaisten korvausten maksaminen ja periminen) osalta sosiaalityrvajärjestelmien yhteensovittamisesta annetussa täytäntöönpanoasetuksessa (987/2009)
- 10 § 1 momentin 6 kohdassa säädetyn tehtävän (koulutuskorvaus) laissa koulutuksen korvauksesta (1140/2013) 8 §:ssä sekä
- 10 § 1 momentin 7 kohdassa säädetyn tehtävän (aikuiskoulutustuen ja ammattitutkintostipendien myöntäminen) osalta aikuiskoulutusetuuksista annetun lain (1276/2000, jatkossa aikuiskoulutusetuuslaki) 28 §:ssä.

Edellä todettujen säännösten nojalla saadut tiedot ovat välttämätön edellytys Työllisyysrahaston lakisääteisten tehtävien hoitamiseksi.

6.2.2020

Esitetyt muutokset ja niiden arviointi

Esityksen tavoitteena on saattaa kansallinen sosiaaliturva- ja vakuutuslainsäädäntö yhteensopivaksi tietosuoja-asetuksen kanssa.

Osana kokonaisuutta rahoituslakia esitetään muutettavaksi seuraavasti:

- Muutetaan 1 a § lisäämällä siihen uusi 3 kohta, joka sisältäisi määritelmän tietosuoja-asetuksesta
- Muutetaan 26 a § poistamalla viimeinen virke, jossa on informatiivinen viittaus viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettuun lakiin ja kumottuun henkilötietolakiin
- Lisätään uusi 26 f §, jossa säädettäisiin poikkeus tietosuoja-asetuksen 18 artiklassa säädettyyn rekisteröidyn oikeuteen rajoittaa henkilötietojensa käsittelyä.

Aikuiskoulutusetuuskia esitetään muutettavaksi puolestaan seuraavasti:

- Kumotaan 29 § 3 momentissa olevat informatiiviset viittaukset viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettuun lakiin ja kumottuun henkilötietolakiin
- Muutetaan 29 § 1 momenttiin viittaukset pykäliin, joiden nojalla tiedot saadaan
- Lisätään uusi 18 a §, jossa säädettäisiin poikkeus tietosuoja-asetuksen 18 artiklassa säädettyyn rekisteröidyn oikeuteen rajoittaa henkilötietojensa käsittelyä.

Työllisyysrahaston kannalta rahoituslain 1 a §:ään tehtävä lisäys on informatiivinen viittaus EU:n tietosuoja-asetukseen.

Työllisyysrahasto pitää viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia ja kumottua henkilötietolakia koskevien informatiivisten viittausten poistamista/kumoamista rahoituslaista ja aikuiskoulutusetuuksista annetusta laista perusteltuna. Rahoituslain 22 f §:ssä on säädetty julkisuuslain soveltamisesta Työllisyysrahaston toiminnassa osin julkisuuslakia täydentävästi. Selvyyden vuoksi Työllisyysrahasto käsityksensä toteaa, että rahoituslain 26 a §:n viimeisessä virkkeessä olevan viittaussäännöksen poistamisen jälkeen rahoituslain 26 a §:ssä säädettyyn Työttömyysvakuutusrekisteriin tallennettuihin tietoihin sovelletaan julkisuuslakia siten kuin rahoituslain 22 f §:ssä on säädetty.

Aikuiskoulutusetuuksista annetun lain 29 §:ää ehdotetaan muutettavaksi siten, että säännökseen lisätään viittaukset pykäliin, joiden nojalla tietoja saadaan. Rahasto katsoo, että säännöksessä on tarpeen viitata sekä lain 27 että 28 §:ään, kuten lausunnon kohteena olevassa hallituksen esitysluonnoksessa on tehty.

6.2.2020

Työllisyysrahaston lakisääteisenä tehtävänä on aikuiskoulutusetuuksista annetun lain mukaisten aikuiskoulutustuen ja ammattitutkintostipendien myöntäminen sekä rahoituslaissa säädettyjen etuuksien rahoituksen turvaaminen määrämällä ja perimällä lakisääteiset työnantajan ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksut sekä periä työnantajan omavastuumaksut. Lisäksi Työllisyysrahasto huolehtii Perusasetuksen 65 artiklan 6 ja 7 kohdan mukaisten korvausten maksamisesta ja perimisestä.

Näissä toimeenpanotehtävissä käsitellään aikuiskoulutusetuuksien hakijaa sekä henkilötyönantajia itseään koskevia henkilötietoja sekä työntekijä- ja etuudensaajakohtaisia henkilötietoja. Rekisteröidyn oikeus käsittelyn rajoittamiseen saattaisi johtaa esimerkiksi siihen, että aikuiskoulutusetuusasia ei voitaisi ratkaista, jolloin hakija jäisi ilman toimeentuloa tai siihen, että lakisääteisiä veroluonteisia maksuja ei voitaisi määrätä, periä ja valvoa oikean suuruisena, työnantajan omavastuumaksua ei voitaisi määrätä tai Perusasetuksen 65 artiklan 6 ja 7 mukaisia korvauksia maksaa ja periä. Työllisyysrahasto pitää perusteltuina esitettyjä säännöksiä, joissa säädettäisiin poikkeus tietosuoja-asetuksen 18 artiklassa säädettyyn rekisteröidyn oikeuteen rajoittaa henkilötietojensa käsittelyä Työllisyysrahaston rahoituslaissa säädettyjen tehtävien osalta.

Työllisyysrahasto

Janne Metsämäki
toimitusjohtaja